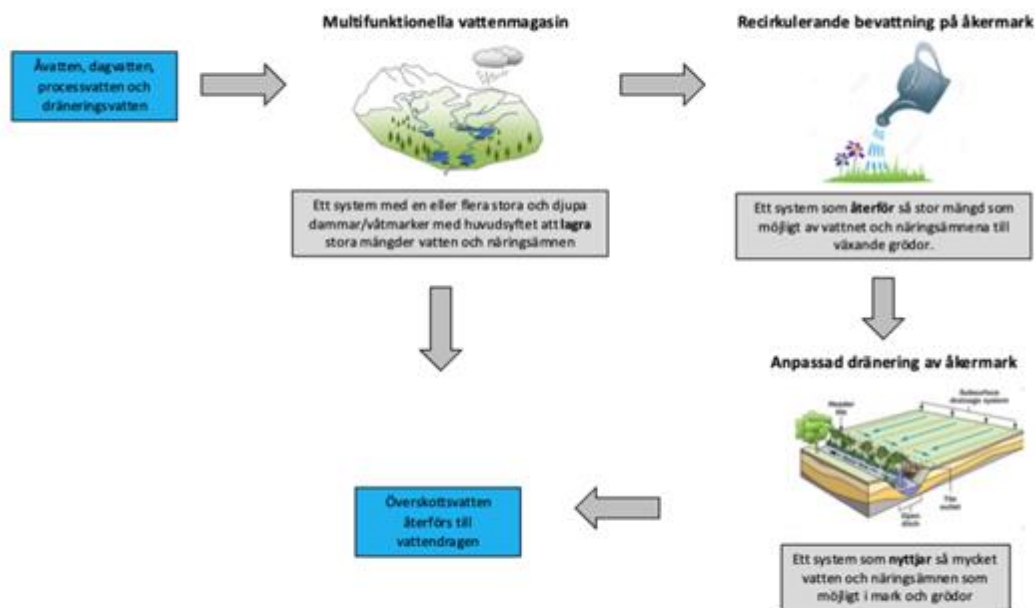

Vattenhantering i ett förändrat klimat

Jordberga Gods arbetar på bred front tillsammans med olika aktörer för att möta rådande klimatförändringar. Vi tror att vatten kommer ha en central roll i framtiden – både utmaningar med perioder av för mycket vatten som kan leda till översvämningar och perioder med för lite vatten som kan leda till torka.

Vi arbetar utifrån ett koncept som består av tre huvudspår – lagra vatten, återföra vatten till grödorna och få grödorna att nyttja vattnet. Med vattnet följer även näringsämnena, som kväve och fosfor, som i detta koncept tas upp av växande grödor istället för att hamna i vattendragen och slutligen Östersjön.

Multifunktionella vattenmagasin

Flera stora och djupa dammar/våtmarker skapas med huvudsyftet att lagra vatten då det finns överskott. Dessa vattenmagasin fyller även andra syften så som näringsrening, biologisk mångfald, jakt mm. Ytterligare användningsområden av vattenytorna för energiproduktion med flytande solceller utreds för att minska användandet av produktiv åkermark för denna typ av åtgärder. Inledningsvis fylls dammarna med regnvatten och dräneringsvatten. Längre fram i projektet kommer vatten att pumpas från Tullstorpsån under höst, vinter och vår när det är högflöden samt djupbrunnar (borror) kommer anläggas för att kunna använda grundvatten om övrigt vatten inte räcker till. De gamla Sockerbruksdammarna utgör det ena vattenmagasinet och Slottsdammen med tillhörande kanaler och smådammar det andra.

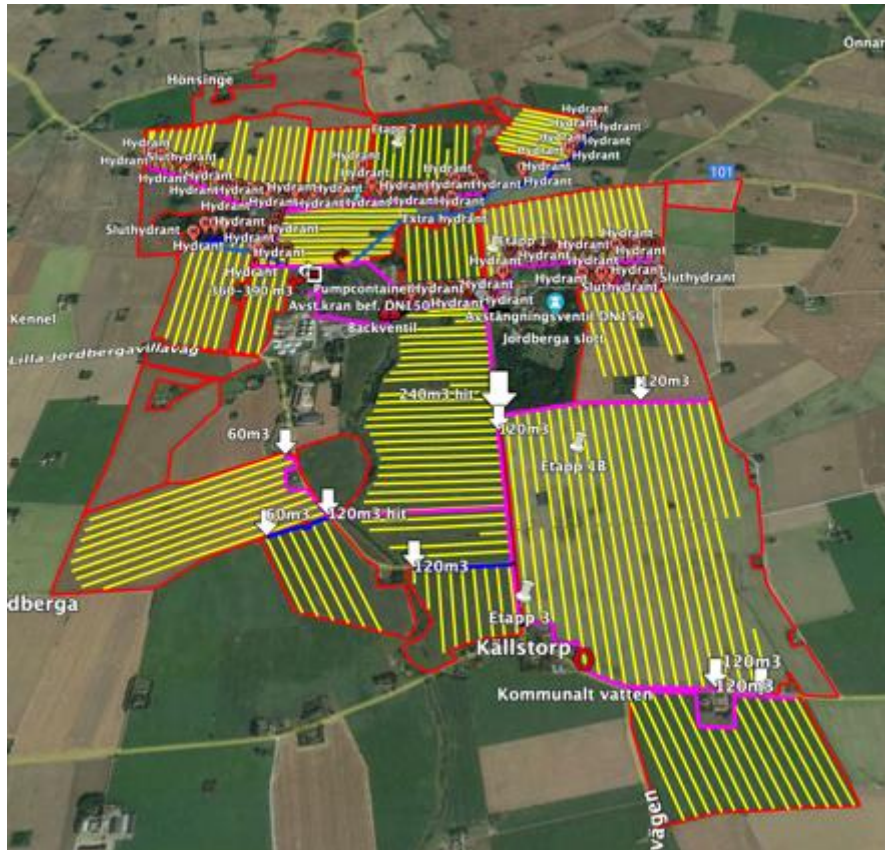
Sockerbruksdammarna

Slottsdammen

Recirkulerande bevattning av åkermark

För att få ut det lagrade vattnet och näringsämnena från vattenmagasinen till åkrarna och de växande grödorna används pumpstationer och ledningsnät. Totalt kommer ca 600 ha av Jordbergas 750 ha att kunna bevattnas. Typ av bevattningsmaskiner är i dagsläget inte bestämt. Idag används bevattningssystemet för rampbevattning av lök. Lökodlarna använder 4-5 rampbevattningsmaskiner under perioden maj-aug. April-maj och aug-sep används rampbevattningsmaskinerna av Jordberga för bevattning av vitklöver, spannmål och sockerbetor.

Hydrantnät till ca 600 ha åkermark

Anpassad dränering av åkermark

Målbilden är att hela Jordbergas areal på 750 ha ska täckdiknas med mest lämpliga metod. Befintlig täckdikning är med traditionella tegelrör och mellan 50 och 100 år gammal.

Förstudie

För att hitta den mest lämpliga metoden och för att medverka i utvecklingen av framtidens anpassade dränering för att möta rådande klimatförändringar och minska utsläppen av näringsämnen till vattendrag har Jordberga medverkat i en förstudie tillsammans med Tullstorpsåprojektet, SLU, HIR Skåne. Förstudien finansierades av BSAP fund och WWF. Resultatet av förstudien visade på att två olika metoder är lämpliga som framtidens dräneringstekniker – reglerbar dränering och traditionell täckdikning med inblandning av kalk i återfylllet. Båda metoderna är positiva för åkermarkens genomsläpplighet och upptag av näringsämnen. Den reglerbara dräneringen fungerar även vattenhållande och kan minska vattenbehovet men har begränsningar i att många olika faktorer måste uppfyllas för att ett fält ska lämpa sig för tekniken – flackt fält, hög genomsläpplighet, tätt lerskikt under matjorden mm. Traditionell täckdikning med inblandning av kalk i återfylllet är applicerbar på många fält men kräver en hög lerhalt.

Anläggning

Anläggning av ny dränering på Jordbergas fält kommer att ske succesivt. Först ut är ett fält på ca 30 ha med hög lerhalt som dräneras med traditionell täckdikning med inblandning av kalk i återfylllet. Kedjegrävare används för att gräva dräneringsschakten där dräneringsrör läggs i botten och täcks med småsten. Innan de uppgrävda massorna återfylls blandas kalk in i massorna genom att spridas på toppen av massorna och därefter blandas in med jordfräs. Detta första försöksfält genomförs som en miljöinvestering i samarbete med Länsstyrelsen i Skåne.

Länsstyrelsen
Skåne

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden